

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методика створення профілактичних та реабілітаційних програм»

для студентів

спеціальності	231 Соціальна робота
освітнього рівня	другого (магістерського)
освітніх програм	231.00.02 Соціальна педагогіка

Київ – 2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Протокол № 02.92/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2023 р.

Розробники: Вадим ЛЮТИЙ, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Тетяна ЛЯХ, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Світлана САПГА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Викладачі:

Світлана САПГА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Факультету психології, соціальної педагогіки та спеціальної освіти.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол від 28.08.2023 р. № 16

Завідувач кафедри _____ (Тетяна ЛЯХ)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 231.00.02 Соціальна педагогіка другого (магістерського) освітнього рівня)

28.08.2023 р.

Керівник освітньої програми

231.00.02 Соціальна педагогіка _____

Тетяна СПІРИНА

Робочу програму перевірено

01.09. 2023 р.

Заступник директора/декана _____

Роман ПАВЛЮК

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120
Курс	1
Семестр	1
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	16
Модульний контроль	-
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	104
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика створення профілактичних та реабілітаційних програм» є формування у студентів компетентностей, необхідних для розроблення профілактичних та реабілітаційних програм на основі інноваційних моделей та методів.

Завдання:

- уточнити сутність соціальної реабілітації та соціальної профілактики як напрямів соціальної роботи та соціально-педагогічної діяльності, їх взаємозв'язок з явищами та процесами, що є предметом соціально-педагогічної діяльності;

- систематизувати знання студентів щодо теоретичних основ, структури, умов, моделей, форм і методів соціальної реабілітації та соціальної профілактики, критеріїв їх ефективності;

- представити сучасні інноваційні моделі реабілітаційної та профілактичної роботи;

- розкрити структуру програми соціально-педагогічної діяльності, технологію розробки, апробації, адаптації, впровадження, моніторингу та оцінювання соціально-педагогічних програм;

- розвинути здатність студентів до розробки, апробації та адаптації реабілітаційних та профілактичних програм на основі інноваційних моделей та методів, за результатами основі оцінки проблем, потреб, чинників деструктивної поведінки або соціальної дезадаптації індивіда, сім'ї, соціальної групи та громади, у відповідності з цінностями сучасної соціальної роботи.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна педагогіка, після закінчення опанування навчальної дисципліни «Методика створення профілактичних та реабілітаційних програм», студенти набувають загальних і спеціальних компетенцій:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

СК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації;

СК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи;

СК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень;

СК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи;

СКу 20. Здатність застосовувати сучасні теорії та моделі соціальної роботи в практичній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна педагогіка, після закінчення опанування навчальної дисципліни «Методика створення профілактичних та реабілітаційних програм», студенти отримують і демонструють програмні результати навчання:

РН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення і інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

РН 9. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання;

РН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи;

РН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності;

РН 19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології;

РНу 21. Розробляти та впроваджувати профілактичні та реабілітаційні програми.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1. Концептуальні засади розроблення профілактичних та реабілітаційних програм.							
Тема 1. Соціальна профілактика та соціальна реабілітація як напрями соціально-педагогічної діяльності	2	2	-	-	-	-	-
Самостійна робота 1. Теоретичні основи соціальної профілактики	8	-	-	-	-	-	8
Самостійна робота 2. Теоретичні основи соціальної реабілітації	8	-	-	-	-	-	8
Самостійна робота 3. Обґрунтування необхідності профілактичних та реабілітаційних втручань	10	-	-	-	-	-	10
Разом	28	2	-	-	-	-	26
Модуль 2. Інноваційні моделі і методи соціальної профілактики та реабілітації							
Тема 2. Інноваційні підходи до соціально-педагогічної реабілітації	2	-	-	2	-	-	-
Тема 3. Сучасні моделі та методи соціальної профілактики	2	-	-	2	-	-	-
Самостійна робота 4. Обґрунтування вибору реабілітаційної методики відповідно до потреб та чинників дезадаптації отримувача послуг	8	-	-	-	-	-	8
Самостійна робота 6. Обґрунтування вибору профілактичної методики відповідно до потреб та чинників дезадаптації отримувача послуг	8	-	-	-	-	-	8
Самостійна робота 7. Оцінка умов та можливостей впровадження інноваційних моделей соціально-педагогічної реабілітації та соціальної профілактики	10	-	-	-	-	-	10
Разом	30	-	-	4	-	-	26
Модуль 3. Технологія розробки та впровадження профілактичних та реабілітаційних програм							
Тема 4. Розроблення, апробація та впровадження профілактичних та реабілітаційних програм	6	2	-	4	-	-	-
Самостійна робота 7. Концептуальні положення розробки профілактичних та реабілітаційних програм	6	-	-	-	-	-	6
Самостійна робота 8. Розробка концепції	10	-	-	-	-	-	10

реабілітаційної програми та планування її впровадження							
Самостійна робота 9. Розробка концепції профілактичної програми та планування її впровадження	10	-	-	-	-	-	10
Разом	32	2	-	4	-	-	26
Модуль 4. Оцінювання профілактичних та реабілітаційних програм							
Тема 5. Оцінювання результатів впровадження та удосконалення профілактичних та реабілітаційних програм	4	-	-	4	-	-	-
Самостійна робота 10. Розробка критеріїв та індикаторів оцінювання профілактичних та реабілітаційних програм	8	-	-	-	-	-	8
Самостійна робота 11. Інтерпретація результатів	8	-	-	-	-	-	8
Самостійна робота 12. Аналіз результатів	10	-	-	-	-	-	10
Разом	30	-	-	4	-	-	26
Підготовка та проходження контрольних заходів	-	-					
Усього	120	4	-	12	-	-	104

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Концептуальні засади розроблення профілактичних та реабілітаційних програм.

Лекція 1. Соціальна профілактика та соціальна реабілітація як напрями соціально-педагогічної діяльності

Сутність соціальної профілактики як напрями соціально-педагогічної діяльності і видів соціальних втручань. Об'єкт та предмет соціальної профілактики. Загальна мета та цільові групи соціальної профілактики. Види та рівні соціальної профілактики. Моделі соціальної профілактики та спрямованість профілактичних програм. Принципи та методи соціальної профілактики. Профілактична програма. Сутність соціальної реабілітації як напрями соціально-педагогічної діяльності. Предмет соціальної реабілітації, цільові групи. Зв'язок із іншими напрями та видами соціально-педагогічної діяльності і соціальної роботи. Завдання соціально-педагогічної реабілітації. Процес, методи та принципи соціально-педагогічної реабілітації. Реабілітаційна програма.

Основні поняття теми: соціальна реабілітація, соціальна профілактика.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5

Додаткові: 1, 3, 12, 14,

Модуль 2. Інноваційні моделі і методи соціальної реабілітації та соціальної профілактики

Практичне заняття 1. Інноваційні підходи до соціально-педагогічної реабілітації (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 4, 5.

Додаткові: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14.

Практичне заняття 2. Сучасні моделі та методи соціальної профілактики (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4

Додаткові: 1, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 15.

Модуль 3. Технологія розроблення та впровадження реабілітаційних та профілактичних програм

Лекція 2. Розроблення, апробація та впровадження профілактичних та реабілітаційних програм

Програма соціально-педагогічної діяльності. Структура програми. Логіка розробки програми. Підходи до розробки програми. Логіка послідовності та тематичного планування програми та заходів. Аналіз особливостей цільової групи. Стадія змін поведінки. Зміст, завдання, етапи та фактори профілактичної інтервенції. Програма соціально-педагогічної діяльності. Структура програми. Логіка розробки програми. Підходи до

розробки програми. Логіка послідовності та тематичного планування програми та заходів.

Основні поняття теми: програма соціально-педагогічної діяльності, профілактична інтервенція, профілактична програма, реабілітаційна програма

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 4, 5.

Додаткові: 1, 5, 8, 9, 14, 15.

Практичні заняття 3-4. Створення профілактичної та реабілітаційної програм на основі інноваційних моделей та методів (4 год.).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15.

Модуль 4. Оцінювання профілактичних та реабілітаційних програм

Практичні заняття 5-6. Моделювання та оцінювання профілактичної та реабілітаційної програми (4 год.).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 4

Додаткові: 3, 14.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів заочної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Відвідування практичних занять	1	-	-	2	2	2	2	2	2
Робота на практичному занятті	10	-	-	2	20	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	3	15	3	15
Виконання ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	16	-	37	-	38	-	37
Максимальна кількість балів: 128									
Розрахунок коефіцієнта: $128:100=1,28$. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:1,28 =$ загальна кількість балів.									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Усі завдання виконуються в електронній версії модуля на платформі <http://elearning.kubg.edu.ua> та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Модуль 1. Концептуальні засади розроблення і профілактичних та реабілітаційних програм

Самостійна робота 1. Теоретичні основи соціальної профілактики.

Опрацюйте рекомендовані джерела та надайте відповіді на наступні запитання:

Яке із запропонованих визначень соціальної профілактики рекомендовано у якості базового в дисципліні "Методика створення профілактичних та реабілітаційних програм"?

В чому схожість і відмінність у підходах до розуміння сутності соціальної профілактики науковців і законодавців?

Назвіть соціальні проблеми та поширені особистісні проблеми, на запобігання яким може бути спрямована соціальна профілактика в сучасній Україні

Назвіть негативні соціальні явища, на запобігання яким може бути спрямована соціальна профілактика в сучасній Україні

Що, на Вашу думку, може бути цілями профілактики вживання (зловживання) алкогольних напоїв учнями старших класів закладів загальної освіти (1) та студентами закладів вищої освіти (2)? Які моделі профілактики при цьому будуть, на Ваш погляд, найефективнішими?

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 5

Додаткові: 1, 3, 6, 9, 10, 12, 14.

Самостійна робота 2. Теоретичні основи соціальної реабілітації

Опрацюйте рекомендовані джерела та надайте відповіді на наступні запитання:

1. Яке із запропонованих визначень соціально-педагогічної реабілітації рекомендовано у якості базового в дисципліні "Методика створення профілактичних та реабілітаційних програм"?

2. В чому принципова відмінність у підходах до розуміння сутності соціально-педагогічної корекції О. Степанова, Н. Заверико та Н. Краснової?

3. Наведіть приклади того, коли соціально-педагогічна реабілітація може бути однією із процедур соціальної профілактики, а коли - окремою самодостатньою діяльністю.

4. Які особистісні диспозиції та особливості поведінки, на Ваш погляд, можуть бути предметом соціально-педагогічної реабілітації при роботі з неповнолітнім, засудженим за скоєння пограбування? з підлітком, який зловживає комп'ютерними іграми? Зробіть узагальнені припущення, спираючись на своє розуміння природи даних видів девіантної та ризикованої поведінки.

5. Яка із моделей соціально-педагогічної реабілітації, на Ваш погляд, буде доречнішою при проведенні роботи з невпевненим у собі підлітком, який характеризується високим рівнем тривожності, уникає контактів з однолітками, не має друзів, обмежує своє спілкування закритими групами в соціальних мережах. Обґрунтуйте свою думку.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 4, 5.

Додаткові: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14.

Самостійна робота 3. Обґрунтування необхідності реабілітаційних та профілактичних втручань

1. Оберіть для аналізу одну із соціальних груп які перебувають у стані соціальної дезадаптації або мають значний ризик дезадаптації, виявляють ризиковану або девіантну поведінку (наприклад, бездоглядні діти, діти, що вживають ПАР, практикують адиктивну поведінку; особи, що зазнають домашнього насильства, тощо).

2. Спираючись на науково-методичні джерела щодо соціальної (соціально-педагогічної) роботи з даною групою:

Складіть список чинників дезадаптації, деструктивної, девіантної або ризикованої поведінки, проблем та потреб представників даної групи. Виокреміть ключові чинники дезадаптації, проблем та потреб даної групи, які можуть бути усунуті або нейтралізовані в рамках профілактичного втручання. Обґрунтуйте своє рішення.

Визначте особливості соціального середовища, а також світогляду, поведінки, взаємовідносин, особистісного розвитку представників даної групи, які заважають їхній соціальній адаптації, породжують або загострюють їхні проблеми, заважають задоволенню потреб. Визначте ті з них, що можуть бути змінені в рамках втручання. Обґрунтуйте своє рішення.

Сформулюйте мету та завдання профілактичних та реабілітаційних втручань в середовищі даної групи.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15.

Модуль 2. Інноваційні моделі і методи соціальної профілактики та соціальної реабілітації

Самостійна робота 4. Обґрунтування вибору реабілітаційної методики відповідно до потреб та чинників дезадаптації отримувача послуг

Обґрунтуйте можливість застосування певної методики при проведенні соціально-педагогічної роботи або наданні соціальних послуг в такому випадку:

"Іван, 18 років, студент індустріального коледжу. Засуджений на 5 років за хуліганство і грабіж. В стані алкогольного сп'яніння разом з приятелем вступив в сварку з випадковим переходим, побив його та забрав

сумку з документами і грошима. Проживає з матір'ю в однокімнатній квартирі. Батько покинув сім'ю ще до його народження. У вихованні сина участі не брав. Мати працює прибиральницею. Матеріальний статок сім'ї нижчий за середній. Сім'я Івана проживає у спальному районі із «поганою» репутацією. Хлопець вивчає радіосправу, у вільний час працює продавцем у ларьку. Є друзі, проте до асоціальних угруповань не належить. Зустрічається з дівчиною. Нещодавно дізнався про її вагітність. Збирався одружитися, покинути навчання та знайти собі постійну роботу для забезпечення власної сім'ї".

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 4

Додаткові: 3, 14,15

Самостійна робота 5. Обґрунтування вибору профілактичної методики відповідно до потреб та чинників дезадаптації отримувача послуг

Обґрунтуйте можливість застосування певної профілактичної методики або програми в такому випадку:

"В громаді К значно збільшилась частота випадків насильницьких злочинів і хуліганства серед молоді. Зростає кількість продажів алкогольних напоїв, все частіше молодих людей помічають в стані дивного збудження, поширеними є підозрілі вечірки, на які збираються великі групи хлопців і дівчат. В місцеву клініку все частіше потрапляють молоді люди в стані наркотичного сп'яніння. Групи дівчат у вечорі виїжджають у сусіднє велике місце та повертаються лише зранку. Все це відбувається на фоні закриття єдиного у селищі виробничого підприємства, падіння попиту на культури, що вирощують місцеві жителі на власних земельних ділянках. У громаді немає місць проведення вільного часу окрім кафе та барів, погані санітарні умови, біля селища знаходиться звалище, яке всіх дратує смородом".

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 4

Додаткові: 3, 14,15.

Самостійна робота 6. Оцінка умов та можливостей впровадження інноваційних моделей соціально-педагогічної реабілітації та соціальної профілактики

Оберіть для аналізу одну із представлених в курсі інноваційних моделей, методик, методів або інтервенцій реабілітаційної та профілактичної роботи. На основі аналізу рекомендованих джерел розкрийте:

1. Сутність моделі, методу або інтервенції;
2. Цільові групи застосування;
3. Завдання профілактичної або реабілітаційної роботи, що вирішуються за допомогою даного методу;
4. Процес втручання відповідно до даного моделі (зміст етапів, форми і прийоми роботи);

5. Умови застосування моделі, методу або інтервенції (критерії добору користувачів, необхідні ресурси, професійна кваліфікація виконавців);

6. Переваги і недоліки застосування представленого підходу;

7. Обґрунтування доцільності застосування даної моделі (методу, інтервенції) в процесі проведення реабілітаційної або профілактичної роботи з певною соціальною групою (доведіть відповідність методу їхнім чинникам дезадаптації, проблемам, потребам та особливостям, наявність необхідних для впровадження методу умов і ресурсів).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 4, 5

Додаткові: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14

Модуль 3. Технологія розробки та впровадження профілактичних та реабілітаційних програм

Самостійна робота 7. Концептуальні положення розробки профілактичних та реабілітаційних програм

Опрацюйте рекомендовані джерела та інтернет - ресурси та ознайомтеся з лекційним матеріалом до лекції 2 та дайте відповіді на тестові питання, які розміщені в ресурсі "Контрольні питання самостійної роботи 7".

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5

Додаткові: 1, 3, 6, 12, 14

Самостійна робота 8. Розробка концепції реабілітаційної програми та планування її впровадження

Оберіть для аналізу одну із представлених в курсі інноваційних моделей, методик, методів або інтервенцій, а також цільову групу та рівень впровадження (індивідуальний, груповий, рівень установи чи громади). На основі даної методики:

1) Визначте основні компоненти реабілітаційної програми.

2) Розкрийте умови її впровадження

3) Напишіть план її впровадження на відповідному рівні

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 4, 5

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15.

Самостійна робота 9. Розробка концепції профілактичної програми та планування її впровадження

Оберіть для аналізу одну із представлених в курсі інноваційних моделей, методик, методів або інтервенцій, а також цільову групу та рівень впровадження (індивідуальний, груповий, рівень установи чи громади). На основі даної методики:

1) Визначте основні компоненти профілактичної програми.

2) Розкрийте умови її впровадження

3) Напишіть план її впровадження на відповідному рівні

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 4, 5

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15.

Модуль 4. Оцінювання профілактичних та реабілітаційних програм

Самостійна робота 10. Розробка критеріїв та індикаторів оцінювання профілактичних та реабілітаційних програм

Оберіть для аналізу одну із представлених в рамках курсу або розроблених учасниками навчання реабілітаційну чи профілактичну програму. Відповідно до даної програми:

1. Сформулюйте мету і завдання оцінювання програми
2. Визначте систему критеріїв успішності та ефективності застосування програми та окремих її складових та джерела відповідної інформації.
3. Обґрунтуйте методи збору та аналізу даних щодо впровадження програми
4. Опишіть можливі альтернативні дизайни оцінювання програми
5. Розробіть процедуру внесення змін у програму за результатами оцінювання.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 4,

Додаткові: 3, 14.

Самостійна робота 11. Інтерпретація результатів

Ознайомтеся з даними, представленими в файлі "Результати школа 2018-19", та надайте на їх основі обґрунтовану відповідь на запитання: "Як вплинула участь у програмі на обізнаність учнів щодо ВІЛ, контрацепції, вживання ПАР та насильства?". Оцінювання проводилося за допомогою експериментального дизайну (експеримент з контрольною групою). Дані питань щодо обізнаності учнів з ключових тем програми було перераховано:

- обраховано кількість правильних відповідей, результати були переведені в 10-бальну оцінку (показник коректності). Представлено на слайдах у вигляді графіків;

- визначено відсоток учасників експериментальної та контрольної груп, що продемонстрували високий рівень коректності знань, уявлень та настанов з основних тем програми. Представлено у вигляді вертикальної стовпчикової діаграми;

- визначена частка учасників експериментальної та контрольної груп, що продемонстрували позитивну і негативну динаміку знань, уявлень та настанов з основних тем програми. Представлено у вигляді горизонтальної діаграми;

- Для визначення статистичної значущості використовувався Критерій У Манна-Уїтні для незалежних вибірок (P).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 4, 5.

Додаткові: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14.

Самостійна робота 12. Аналіз результатів

Завдання 1. Перегляньте представлений в файлі "Анкета школа діти" інструментарій кількісного оцінювання результатів впровадження профілактичної програми, спрямованої на запобігання ВІЛ (анкетування, що проводиться на початку та по завершенні програми на основі однакових запитань в експериментальній та контрольній групі) і визначте, які ПРОЦЕДУРИ аналізу ви би стали застосовувати до отриманих за його допомогою даних для відповіді на запитання: "Як змінилися уявленні учасників щодо ВІЛ? Чим відрізнявся цей результат в групах хлопців і дівчат? Наскільки значущими та надійними були такі зміни?"

Завдання 2. Перегляньте в доданому файлі "Протокол Фокус-групи діти" фрагмент скрипту фокус-групи дітей - учасників програми запобігання ВІЛ та ризикованої поведінки та знайдіть за допомогою якісного аналізу відповідь на запитання: "Яку користь отримали учасники від послуги?" Результати представте у вигляді типологізації (переліку варіантів) відповідей на питання оцінювання та цитат, що їх підтверджують. В файлі "Приклад звіту за результатами фокус-групи" - зразок виконаного завдання.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 4, 5.

Додаткові: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Для заочної форми навчання модульний контроль не передбачено навчальним планом.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою підсумкового контролю навчальної дисципліни «Методика створення профілактичних та реабілітаційних програм» є залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю – не передбачено навчальним планом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни «Методика створення профілактичних та реабілітаційних програм»

Заочна форма навчання. Разом: 120 год., з них: лекції – 4 год., практичні заняття – 12 год., самостійна робота – 104 год.

Назва модуля	Концептуальні засади розробки профілактичних та реабілітаційних програм.	Інноваційні моделі і методи соціальної профілактики та реабілітації	Технологія розробки та впровадження профілактичних та реабілітаційних програм	Оцінювання профілактичних та реабілітаційних програм
Кількість балів	16	37	38	37
Темати лекцій	1. Соціальна профілактика та соціальна реабілітація як напрями соціально-педагогічної діяльності		2. Розробка, апробація та впровадження профілактичних та реабілітаційних програм	
Кількість балів	1 бал	1 бал	1 бал	
Темати практичних занять		1. Інноваційні підходи до соціально-педагогічної реабілітації	3-4. Створення профілактичної та реабілітаційної програм на основі інноваційних моделей та методів	5-6. Моделювання та оцінювання профілактичної та реабілітаційної програми
Кількість балів	-	1+10	2+20	2+20
Самостійна робота	1. Теоретичні основи соціальної профілактики 2. Теоретичні основи соціальної реабілітації 3. Обґрунтування необхідності реабілітаційних і профілактичних втручань	4. Обґрунтування вибору реабілітаційної методики відповідно до потреб та чинників дезадаптації отримувача послуг 5. Обґрунтування вибору профілактичної методики відповідно до потреб та чинників дезадаптації отримувача послуг 6. Оцінка умов та можливостей впровадження інноваційних моделей соціально-педагогічної реабілітації та соціальної профілактики	7. Концептуальні положення розробки профілактичних та реабілітаційних програм 8. Розробка концепції реабілітаційної програми та планування її впровадження 9. Розробка концепції профілактичної програми та планування її впровадження	10. Розробка критеріїв та індикаторів оцінювання профілактичних та реабілітаційних програм 11. Інтерпретація результатів 12. Аналіз результатів оцінювання
Кількість балів	3x5 = 15 балів	3x5 = 15 балів	3x5 = 15 балів	3x5 = 15 балів
Розрахунок	128:100=1,28. Студент набрав X балів; Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,28 = загальна кількість балів..			

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Київ, Ужгород : РІК-У, 2023. 424 с.
2. Журавель, Т., Іванюк, І., Лехолетова, М., Лютий, В., Лях, Т., Пашко, Н., Соловійова, В., Сорокіна, О., Спіріна, Т., Сулицький, В., Удовенко, Ю., Чепенко, О., Чуйко, О., Швед, О., Янковець, В. (2022). Профілактика деструктивної поведінки підлітків (Т. Журавель & Ю. Удовенко, Ред.). Видавництво ФО-П Буря О.Д. – Київ, 2022 – 144 с. Соціальна педагогіка : навчальний посібник / ред. О. В. Безпалько. – Київ : Академвидав, 2014. 309 с.
3. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч.; Ч. 1. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрович. – К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.
4. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. 2 (Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми) / А. В. Аносова, О. В. Безпалько, Т. П. Цюман та ін. / За заг. ред.: Т. В. Журавель, З. П. Кияниці. – К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с
5. Харченко С. Я. Теоретико-методичні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи [Текст] : навч.-метод. посіб. / С. Я. Харченко [та ін.] ; Нац. акад. пед. наук України, Н.-д. центр проблем соц. педагогіки та соц. роботи Нац. акад. пед. наук України та Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2016. 433 с.

Додаткові:

1. «Програма 15»: Методичний посібник (з питань профілактики ВІЛ-інфекції та підтримки психосоціального здоров'я в Україні) / А.В. Калініна, В.С.Петрович, В.П.Лютий та ін. ; За заг. ред. В.Г. Головатого, У.Б. Долиняк. – К.: ФОП Савійського І.С., 2017. 808 с.
2. Street Smart: Програма профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу та ІПСШ для підлітків груп ризику. Посібник із впровадження / За ред. А.Бойко, Н.Дмитришиної. – К.: «Поліграф плюс», 2015. 124 с.
3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. І.Д.Звереві. – Київ, Симферополь: Універсум, 2012. 536 с.
4. Інтегрована програма з формування прихильності до АРТ у клієнтів ВІЛ-сервісних організацій та розвитку їхньої економічної самостійності. Частина 3. Втручання з розвитку економічної самостійності «Майстерня можливостей»/ О. Гальчинська, Т. Семигіна. – К.: Поліграф плюс, 2017. 224 с.
5. Лютий В., Дуля А. Сім'ї внутрішньо переміщених осіб з дітьми: потреби та стратегії опанування складними обставинами. *Humanitas*. 2023. № 1.

- С. 49–58. URL: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.1.7>
7. Лях В. Екстрена соціальна допомога внутрішньо переміщеним особам у воєнний час. *Humanitas*. 2023. № 1. С. 59–63. URL: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.1.8>
  8. Лях Т., Спірін А., Жуков В. Соціальна профілактика ризикованої поведінки підлітків. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 1. С. 67–72. URL: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.1.9>.
  9. Лях Т., Спіріна Т., Рогожинська В. Принципи міждисциплінарної взаємодії у соціальній роботі. *Humanities science current issues*. 2020. Т. 3, № 27. С. 224–228. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.3/27.203727> (дата звернення: 28.05.2021).
  10. Максимова, Н.Ю. Соціальна робота з сім'єю : підруч. для студентів ВНЗ / Н. Ю. Максимова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. : Київський університет, 2015. 350 с.
  11. Пірен, М. І. Соціальна робота у територіальній громаді: теорія та практика [Текст] : підручник / М. І. Пірен. – Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019. 328 с.
  12. Сім кроків : Когнітивно-поведінкове втручання для зниження інфікування ВІЛ, ІПСШ та вірусними гепатитами серед споживачів ін'єкційних наркотиків з використанням індивідуального консультування та кейс-менеджменту. Посібник із впровадження / Ред. А. Бойко, Н. Дмитришина, Л. Дума. – К.: Проект USAID RESPOND, 2016. 214 с.
  13. Сімейні групові наради як метод розв'язання конфліктних ситуацій / Т.П.Авельцева, Н.В.Зимівець, О.А.Калібаба, В.П.Лютий. – К.: Наук, світ, 2003. 86 с.
  14. Спіріна Т., Лях Т., Клішевич Н. Соціальна профілактика сімейного неблагополуччя в територіальній громаді. *Social Work and Education*. 2022. Т. 9, № 2. С. 245–255. URL: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.22.2.5>.
  15. Яремчук О. В. Інновації в соціальній роботі [Текст] : навч.-метод. посіб. / О. В. Яремчук ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. 261 с.

9. Додаткові ресурси (за наявності)

1. Електронний курс на сайті: <http://elearning.kubg.edu.ua/>
2. Grafiati: Оформити списки використаних джерел онлайн [Електронний ресурс] // Grafiati: Оформити списки використаних джерел онлайн. – Режим доступу: <https://www.grafiati.com/uk/>
3. Багрій О. В., Баханов О. Ю., Лях Т. Л. Дивись під ноги! : Наст. просвітницько-профілакт. гра. Метод. рек. та інстр. до гри. 2-ге вид. Київ : Вид-во ФО-П Буря О.Д., 2022. 17 с., комплект карток
4. Будуємо майбутнє разом: програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді : навчально-методичний посібник [Л. В. Зуб, Т. Л. Лях, Л. А. Мельник та ін.]; за ред.

- Т. В. Журавель, М. А. Снітко. – К. : ТОВ “ОБНОВА КОМПАНІ”, 2016. – 298 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/16977/>
5. МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна). «Невигадані історії»: Історія Тьоми [Електронний ресурс], 2019 / МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна) // YouTube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=N0ldwvSFaZU>
  6. МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна). «Невигадані історії»: Історія Жеки [Електронний ресурс], 2019 / МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна) // YouTube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=5csK5n1lACA>
  7. МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна). «Невигадані історії»: Історія Олі [Електронний ресурс], 2019 / МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна) // YouTube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=FI8lcPHolks>
  8. Настільні просвітницько-профілактичні ігри «Рожеві окуляри», «Фото-фішка», «Крок за кроком», «Володар кілець», «Пригоди в країні Здоровляндії», «Галопом по Європам». Усі ігри знаходяться у загальному доступі у центрі практичної підготовки (ауд. 318 а).